

Besluit

Datum

15 december 2020

Zaaknummer

2020-004006

Onderwerp

Begroting 2021

Inlichtingen bij

Provincieloket

026 359 99 99

post@gelderland.nl

Blad

1 van 6

De raad van de gemeente Berg en Dal
Postbus 20
6560 AA GROESBEEK

Geachte leden van de raad,

Wij hebben uw begroting 2021 ontvangen en hebben deze beoordeeld. Naar aanleiding hiervan hebben wij op 1 december jl. met een afvaardiging van uw raad een gesprek gevoerd.

Met deze brief informeren wij u over ons oordeel over de begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 en over de vorm van financieel toezicht die in 2021 voor uw gemeente van toepassing is en de gevolgen hiervan. Ook geven wij naar aanleiding van onze beoordeling van uw begroting een of meerdere aandachtspunten aan u mee. In de bijlage bij deze brief lichten wij deze nader toe en vindt u daarnaast onze jaarlijkse risicobeoordeling van de financiële positie van uw gemeente.

Wij verzoeken u de opmerkingen uit de toelichting op ons besluit en ook de door ons genoemde aandachtspunten mee te nemen in uw financiële cyclus.

Beoordeling begroting en toezichtvorm

Hoewel de begroting 2021 naar ons oordeel niet structureel en reëel in evenwicht is, heeft u in het overleg dat wij met de afvaardiging van uw raad hebben gevoerd naar ons oordeel voldoende aannemelijk gemaakt dat in de eerstvolgende jaren een structureel en reëel evenwicht tot stand zal worden gebracht. Dit betekent dat uw begroting 2021 en de daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen geen goedkeuring van ons college behoeven.

Uw gemeente blijft daarmee in 2021 onder repressief toezicht van de provincie. Dit is de reguliere vorm van toezicht.

Toelichting

In het gesprek op 1 december jl. hebben wij toegelicht hoe wij uw begroting hebben beoordeeld en onze bevindingen met u besproken. Hieronder treft u een korte samenvatting.

Beoordeling Programmabegroting 2021-2024

In onderstaande grafiek ziet u het verloop van uw programmabegroting en meerjarenramingen. De blauwe kolommen geven de begrotingssaldi weer, zoals die door u zijn vastgesteld.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

15 december 2020

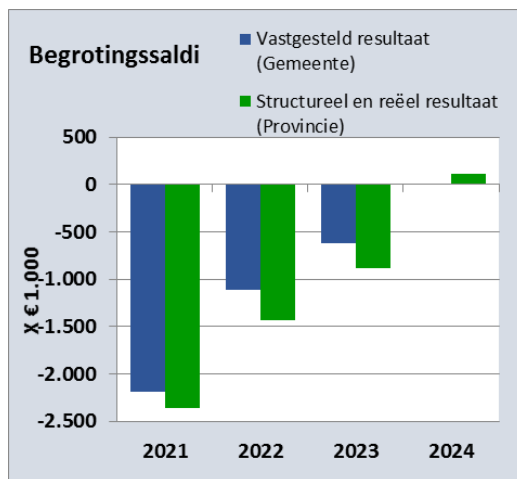
Zaaknummer

2020-004006

Blad

2 van 6

De groene kolommen bevatten de door ons becijferde structurele reële resultaten. De saldi uit uw begroting zijn daarbij voor incidentele posten door ons gecorrigeerd.

Zoals op 1 december jl. met u is besproken kent uw begroting de nodige risico's. Zo kan het krappe overschot in 2024 alleen gerealiseerd worden indien alle opgenomen bezuinigingen en taakstellingen volledig worden behaald.

Bovendien mogen er dan ook geen andere financiële tegenvallers zijn, denk hierbij aan de financiële effecten van het woonplaatsbeginsel, het niet effectueren van de financiële richtlijn jeugdzorg of de herverdeling van het gemeentefonds. Elke tegenvaller maakt dat uw evenwicht in 2024 onder druk komt te staan en er mogelijk aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

In uw begroting houdt u rekening met mogelijke positieve financiële effecten met betrekking tot het woonplaatsbeginsel (€ 0,5 miljoen) en een voordeel op de kapitaallasten van investeringen (€ 0,2 miljoen). Uw toelichting maakt dat we vertrouwen hebben in de realisatie van beide posten waardoor we hiervoor geen correctie hebben gemaakt.

In overeenstemming met de gemaakte afspraken naar aanleiding van onze beoordeling van uw begroting 2020 heeft u de reserve jaarrekeningresultaten structureel ingezet. Wij merken op dat de begrotingssaldi zonder deze inzet nog negatiever zouden zijn. Ook indien uw begroting volledig wordt gerealiseerd, dan zult u voor boekjaar 2025 al aanvullende maatregelen moeten nemen om een sluitend saldo te presenteren. Wij wijzen u erop dat, naast de reeds door u vastgestelde maatregelen, het realiseren van uw begroting mede afhankelijk is van zaken die buiten uw invloedssfeer liggen zoals de effecten van de herverdeling van het Gemeentefonds, de uitkomsten van de landelijke onderzoeken naar de middelen voor het sociaal domein en de financiële effecten van Covid-19 en de compensatie hiervan door het Rijk. Wij verwachten dat in het komende jaar over deze zaken meer duidelijkheid komt, maar raden u aan hierbij rekening te houden met voor uw gemeente ongunstige effecten.

In ons gesprek met u op 1 december jl. heeft u ons het vertrouwen gegeven dat u als raad bij de kadernota 2022 de financiële kaders stelt om te komen tot een begroting 2022 met sowieso sluitende meerjarenramingen voor de jaren 2024 en 2025. Daarmee worden de nodige stappen gezet richting een duurzaam financieel perspectief. Wij verzoeken u om hierbij uw financiële situatie goed te monitoren en willen u nadrukkelijk vragen om ons goed op de hoogte te houden van de voortgang.

Datum

15 december 2020

Zaaknummer

2020-004006

Blad

3 van 6

Aandachtspunt(en) en motivering

Naar aanleiding van onze analyse van uw begroting geven wij de volgende aandachtspunten aan u mee:

- Covid-19
- realisatie bezuinigingen
- bezuinigingen op onderhoud
- richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg
- opschuivend perspectief

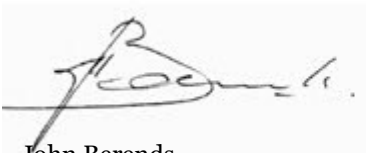
In de bijlage bij deze brief vindt u een nadere toelichting. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te informeren.

Meer informatie?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over ons financieel toezicht? Graag geven wij op uw uitnodiging een nadere toelichting of presentatie.

Neem hiervoor contact op met uw adviseur gemeentefinanciën via het provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris

Voor deze beoordeling geldt:

- Gemeentewet, artikel 189 en artikel 203

Afschrift:

Het college van B&W van de gemeente Berg en Dal, Postbus 20, 6560 AA GROESBEEK

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.

U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.

Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Datum

15 december 2020

Zaaknummer

2020-004006

Blad

4 van 6

Bijlage

Aandachtspunten naar aanleiding van uw begroting 2021

Covid-19

De Covid-19 pandemie heeft in 2020 tot grote maatschappelijke gevolgen geleid en zal ook in 2021 nog impact hebben, ook op uw gemeente. Wij hebben veel waardering voor de wijze waarop uw gemeente en de andere Gelderse gemeenten de uitdagingen waar onze samenleving en wij als overheid samen voor staan het hoofd biedt.

Wij begrijpen dat het lastig is om een adequate inschatting te maken van de financiële consequenties van de lange(re) termijneffecten van de Covid-19 pandemie en deze op te nemen in de begroting en meerjarenraming. In de paragraaf Weerstandvermogen heeft u aangegeven Covid-19 als risico te beschouwen, alleen zonder dit te kwantificeren. Toch verzoeken wij om de financiële gevolgen in kaart te brengen en te verwerken in de financiële documenten van de Planning & Control cyclus.

Realisatie bezuinigingen

De financiële uitkomsten van de begroting en meerjarenraming worden mede bepaald door het inboeken van een aantal bezuinigingen, taakstellingen en inkomstenverhogende maatregelen met een totale omvang oplopend tot ruim € 3,5 miljoen.

Een aantal door u vastgestelde maatregelen zullen verder uitgewerkt en geconcretiseerd moeten worden. Veel hangt af van het realiseren van deze maatregelen. U heeft bijvoorbeeld bijna € 1 miljoen aan ombuigingen vastgesteld voor het sociaal domein, waarbij het merendeel gerealiseerd moet worden in 2023 en 2024. Dit is een grote uitdaging waarbij u voor de realisatie afhankelijk bent van de vele betrokkenen in het sociaal domein. Daarnaast gaat u er van uit dat u vanaf 2022 een jaarlijks voordeel heeft € 0,5 miljoen met betrekking tot het woonplaatsbeginsel. Dit is echter nog niet vastgesteld door het Rijk en hiermee loopt u een groot financieel risico in uw begroting indien deze inkomsten achterwege blijven.

Bezuinigingsmaatregelen moeten haalbaar en hard zijn om door ons als een reëel dekkingsmiddel te kunnen worden aangemerkt. Daarmee bedoelen wij dat u aannemelijk maakt dat er voldoende zekerheid bestaat dat de maatregelen tijdig en volledig gerealiseerd zullen worden. Hiervoor is het van belang dat deze transparant en reëel zijn onderbouwd. Vanwege dat belang adviseren wij u de opgenomen ombuigingen en taakstellingen over te nemen in een aparte paragraaf in de programmabegroting. Daarmee krijgt u in één oogopslag een duidelijk beeld van alle bezuinigingsmaatregelen, taakstellingen en stelposten. Ook ziet u direct welke taakstellingen nog open staan in uw begroting en meerjarenraming. Dit geeft u, maar ook ons, beter inzicht in uw financiële positie.

Datum

15 december 2020

Zaaknummer

2020-004006

Blad

5 van 6

Bezuinigingen op onderhoud

Er zijn bezuinigingen op onderhoud van kapitaalgoederen opgenomen in uw begroting, net als in uw vorige begroting. Voor de beoordeling van de realiteit van raming voor de onderhoudsuitgaven op kapitaalgoederen kijken we naar het laatste, door u vastgestelde beheer- en onderhoudsplan. U dient daarom de voorgenomen bezuinigingen inhoudelijk en financieel te verwerken in uw beheerplan, zodat wij kunnen vaststellen dat na de bezuinigingen, het onderhoud nog op een acceptabel niveau blijft.

Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg

De minister van Volksgezondheid, welzijn en sport (VWS) heeft voor de periode 2019 t/m 2022, via het gemeentefonds, eenmalig een bedrag beschikbaar gesteld ter voor de jeugdzorg. Voor de periode na 2022 zijn geen toezeggingen op verlenging van de bijdrage gedaan. In overleg met de ministeries van VWS, Binnenlandse Zaken en Financiën en de VNG is een richtlijn opgesteld die gemeenten, bij wijze van uitzondering, toestaat ook voor 2023 en 2024 rekening te houden met een inkomst gelijk aan die voor 2021 en 2022.

Wij hebben vorig jaar nadrukkelijk aangegeven dat dit een richtlijn betreft en zeker geen advies is om er gebruik van te maken. Bovendien hebben wij dringend geadviseerd dat, indien u ervoor kiest wel van de richtlijn gebruik te maken, u eenzelfde bedrag binnen uw weerstandsvermogen hiervoor zou moeten reserveren.

In uw meerjarenraming heeft u er voor gekozen gebruik te maken van deze richtlijn. Daarmee heeft u er ook voor gekozen de risico's die hiermee gepaard gaan op te nemen in uw begroting.

Mocht de Rijksoverheid deze tijdelijke verhoging van het Gemeentefonds niet verlengen, dan heeft u met de opname van een risico in uw paragraaf Weerstandsvermogen enkel tijdelijk de risico's afgedekt. U zult in komende begrotingen alsnog een structurele oplossing moeten vinden voor het wegvallen van deze fictieve inkomsten in 2023, 2024 en verder.

Opschuivend perspectief

Bij de toetsing van de volgende begroting 2022-2025, beoordelen wij of er sprake is van een opschuivend perspectief. Daarmee wordt bedoeld dat het niet is toegestaan om ieder jaar opnieuw een begroting met meerjarenramingen aan te bieden waarbij uitsluitend de laatste jaarschijf in evenwicht is. Dit betekent dat voor uw gemeente bij de begroting 2022 de jaarschijven 2024 en 2025 structureel en reëel in evenwicht dienen te zijn.

Datum

15 december 2020

Zaaknummer

2020-004006

Blad

6 van 6

Risicobeoordeling van uw financiële positie

Wij hebben een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van uw gemeente op basis van de financiële kengetallen. Deze sluiten aan bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten.

In onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor uw gemeente. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. De corresponderende categorieën van uw gemeente zijn gekleurd weergegeven.

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde Berg en Dal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	67%	68%	<90%	90-135%	>135%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	59%	63%	<90%	90-135%	>135%
3. Solvabiliteitsratio	30%	36%	>50%	20-50%	<20%
4. Grondexploitatie	9%	0%	<20%	20-35%	>35%
5a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,20%	-3,60%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
5b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,11%	-3,60%	> 0%	> 0%	< 0%
6. Belastingcapaciteit	104%	105%	<95%	95-105%	>105%
7. Weerstandsvermogen	1,73	7,36	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8